

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi

Cilt 8 Sayı 2 Ekim 2023 Ek Sayı 1 ISSN 2458-9799

dergipark.org.tr/ikcusbfd

3. Sağlıklı Büyüyen Çocuk Kongresi Bildiri Kitabı

METABOLİK HASTALIKLARIN TIBBİ BESLENME TEDAVİSİ SÜRECİNDE TELENÜTRİSYON

Hürmet KÜÇÜKKATIRCI BAYKAN

Kapadokya Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye

Giriş: Telesağlık, klinik sağlık hizmetlerini ve hasta eğitimini kolaylaştırmak amacıyla elektronik bilgi ve telekomünikasyon teknolojisinin uzaktan, etkin bir şekilde kullanılmasıdır. Telenütrisyon ise diyetisyenlerin hastalarının beslenme bakımını uzaktan gerçekleştirmesine olanak sağlayan bir Telesağlık yöntemidir. Günümüzde dünya nüfusunun oldukça büyük bir kısmının telekomünikasyon hizmetlerinden faydalanması özellikle sıkı takip isteyen hastalıklar başta olmak üzere diyetisyenlerin Telenütrisyon alanında kendilerini geliştirmesi gerekliliğini gözler önüne sermektedir.

Protein, karbonhidrat ve yağ metabolizması hastalıkları pediatrik dönemde tanı alan ve ömür boyu tıbbi beslenme tedavisinin sıkı bir şekilde sürdürülmesi gereken hastalıklardır. Nadir hastalığa sahip bu popülasyonda diyet tedavisine uyulmadığı takdirde başta mental problemler olmak üzere birçok komorbidite ile karşılaşmaktadır. Ek olarak, bu alanda çalışan uzman ve kurum sayısı sınırlı olduğu için merkezde olmayan hastaların diyetisyene erişimi zor olabilmektedir. Telenütrisyon hizmetlerinden doğru yararlanım özellikle bu hasta grubu için olumlu sonuçlar doğuracaktır. Pandemi sürecinde fenilketonüri hastaları ile yapılan yakın zamanlı çalışmalar; Telenütrisyon kullanımı ile hastalığın yönetiminin (boşaltma diyeti sıklığının azalması, fenilalanin değerlerinin istenilen aralıkta kalması gibi) daha kolay olduğunu saptamıştır. Stres düzeyinin oldukça arttığı pandemi ve doğal afet gibi durumlarda da iletişimin sürdürülebilmesi hastaların metabolik stabilizasyonun sağlanmasında önemli bir diğer adımdır.

Hastalar ile doğrudan temas kuramama, iletişimin yalnızca sesli iletişim boyutunda kalması, ek personel ihtiyacı, tüm hastaların teknolojiye erişiminin olmaması veya teknolojiyi etkin kullanamaması gibi durumlar ise Telenütrisyonunda çözüm getirilmesi gereken, dezavantajlı durumlardır. Dezavantajlar için geliştirilecek çözüm yolları ile birlikte Telenütrisyonun daha verimli kullanılabileceği öngörülmektedir.

Birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de Telesağlık uygulamalarındaki gelişmeler yeni hız kazanmıştır. Ülkemizde 10 Şubat 2022’de yayınlanan “Uzaktan Sağlık Hizmetlerinin Sunumu Hakkında Yönetmelik” ile uzaktan sağlık hizmetlerinin yasal sorumlukları belirlenmiştir fakat ülkemizde henüz Telesağlık ile ilgili bir mevzuat bulunmamaktadır ve Telenütrisyonunda kullanılacak uygulamalar ne yazık ki çok azdır. Potansiyel sağlık faydaları göz önünde bulundurularak bu alanda yapılacak çalışmalara öncelik verilmesi önerilmektedir.

Metabolik hastalık, Telenütrisyon, Telesağlık, Tıbbi beslenme Tedavisi